

Jeshua

“Eer Abraham was, ben ik”

door
Wim Verdouw

Eer Abraham was, ben ik. (Johannes 8:58)

Jeshua zegt: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Eer Abraham was, ben ik."

Deze woorden lijken zo beledigend voor de Joden, dat zij zich niet meer konden beheersen. Ze waren woedend op hem en wilden Jeshua stenigen.

Waarom probeerden de Joden Jeshua te stenigen?

De Joden waren woedend, omdat zij dachten dat Jeshua bezig was zichzelf groter voor te stellen dan hun geliefde vader Abraham! Daarom probeerden zij hem illegaal te stenigen. Uit de context blijkt echter dat het gesprek met Jeshua door de Joden werd misverstaan omdat zij ziende blind en horende doof waren en al de uitspraken van Jeshua verkeerd interpreteerden.

Het blijkt namelijk dat Jeshua tegen de Joden had gezegd dat;

- 1) zij oordeelden naar het vlees (vs. 15).
- 2) zij in hun zonde zouden sterven (vs. 21, 24).
- 3) ze dus in slavernij waren (vs. 32, 33).
- 4) ze slaven van de zonde waren (vs. 34).
- 5) ze hem trachtten te doden (vs. 37,40).
- 6) ze geestelijk doof waren (vs. 43, 47).
- 7) hun vader de duivel was (vs. 44).
- 8) ze niet uit God zijn (vs. 47).
- 9) ze hem onteerde (vs. 49).
- 10) ze JHWH niet kende (vs. 55).
- 11) ze leugens spraken (vs. 55).

De Joden begrepen Jeshua niet en geloofde ten onrechte dat;

- 1) hij hen beschuldigde geboren te zijn uit hoererij (vs. 41).
- 2) Jeshua bezeten was van de duivel (vs. 52).
- 3) hij zich boven Abraham verhief (vs. 53).
- 4) hij Abraham had gezien (vs. 56).

Maar wat bedoeld Jeshua eigenlijk te zeggen?

Laten we eens kijken naar de context van de verklaring van Jeshua. Het begint in vers 51 waar Jeshua zegt: "indien iemand mijn woord bewaard heeft, hij zal - de dood in eeuwigheid - niet aanschouwen."

De Joden dan zeiden dat Jeshua van de duivel bezeten was omdat Abraham en de profeten reeds gestorven waren (voltooid verleden tijd).

De context gaat echter over het komende eeuwige leven en dat de gelovigen de "dood in eeuwigheid" niet zullen aanschouwen (toekomstige tijd). In vers 56 zegt Jeshua dat Abraham zich erop verheugd had "mijn dag te zien en hij heeft die gezien en zich verblijd". *Jeshua* zei echter niet dat hij Abraham had gezien zoals de Joden het verkeerd begrepen hadden.

Hoe heeft Abraham Jeshua's dag gezien?

Paulus zegt in Hebreeën 11:13 *"Deze allen zijn in het geloof gestorven, de beloften niet verkregen hebbende, maar hebben dezelve van verre gezien, en geloofd, en omhelsd, en hebben beleden, dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren"*.

Abraham heeft dus Jeshua's dag "van verre gezien" door het geloof.

Jeshua hervat dan in het kader van zijn eerste gesprek door te zeggen: *"Eer Abraham was, ben Ik"*.

Het woordje "was" is van het Griekse "ginomai" (Strong 1096) en betekend: "worden, tot ontstaan komen, beginnen te zijn, leven ontvangen, opstaan".

Wat Jeshua dus bedoeld is "Eer Abraham komt tot zijn (opstanding tot het eeuwige leven), ben Ik". Met andere woorden "Eer Abraham zal opstaan, ben ik", met "ben ik" in de eenvoudige tegenwoordige tijd geplaatst, verwijst de zin dus naar de toekomst "Eer Abraham opstaat, ben ik".

Er zijn ook mensen die geloven dat dit vers moet worden vertaald "Eer Abraham bestond, bestond Ik". Maar de vervoeging "ben" van het Griekse werkwoord "zijn" is in de voltooide verleden tijd. Dus "was" is in de voltooide tijd en "ben" is in de tegenwoordige tijd.

Laten we eens wat dichterbij kijken naar dat woordje "was".

Wat betreft de voltooide tijd heeft het alleen betrekking op de tijd in de indicatief (aantonende wijs), naar het verleden. Het werkwoord "ginomai" is echter foutief vertaald met "was" in de infinitief (onbepaalde wijs) en niet in de indicatief (aantonende wijs). Daarom moet het niet worden vertaald in de verleden tijd. Dit zegt het zelfde van de infinitief. De aoristus (Griekse werkwoordsvorm) geeft infinitief dat wat eventueel is of bijzonder, geboren worden of geschapen worden of zal opstaan (als uit de dood).

Abraham zal opstaan uit de dood bij de wederkomst van Messias Jeshua.

De reden waarom de Griekse aoristus gebruik maakt van de infinitief is omdat Abraham reeds de opstanding uit de dood van Jeshua van "verre gezien" had en die opstandingsdag lag in de toekomst.

Samenvattend:

Velen gaan vanwege vooringenomenheid er vanuit dat het in deze tekst zou gaan over de geboorte van Abraham. In samenhang echter met de context blijkt het te gaan over de opstanding uit de dood van Abraham.

Daarom dient de vertaling te zijn:
"Eer Abraham opstaat, ben ik (opgestaan)".

Deze tekst is derhalve geen bewijs dat Jeshua bestond voor dat Abraham zou zijn geboren. De vertalers hebben door hun vooringenomenheid betreffende de vermeende pre-existentie van Jeshua deze Griekse tekst vertaald in de verledentijd. Dit gedachtegoed behoort tot hen die de leer van de twee-eenheid of de drie-eenheid aanhangen en leren dat er twee- of drie onderscheiden personen zijn die van eeuwigheid God zijn terwijl de Torah ons duidelijk leert "JHWH is één"

Er zijn christenen die de uitspraak 'ben ik' of 'ik ben' zien als een verwijzing naar de naam waarmee JHWH zich presenteert aan Mozes. In de oorspronkelijke Hebreeuwse tekst uit Exodus staat echter niet ik ben, maar "ehiye" - **IK ZAL ZIJN** - in de toekomstige tijd, ook al wordt het veel vertaald met ik ben:

Exodus 3:14

14 En God zeide tot Mozes: **IK ZAL ZIJN**, Die **IK ZIJN ZAL**!

Ook zeide Hij: Alzo zult gij tot de kinderen Israëls zeggen: **IK ZAL ZIJN** heeft mij tot ulieden gezonden! (SVV)

	וַיֹּאמֶר	אֱלֹהִים	אֶל - מֹשֶׁה	אָנֹכִי	אֶשְׁרֵי	אֶהְיֶה
	u-iamr	aleim	al - mshe	aeie	ashr	aeie
	and-he-is-saying	Elohim	to	Moses	I-shall-become	who
NBG	toen-zeide	God	tot	Mozes	Ik-ben	die
SVV		En God zeide	tot	Mozes	IK ZAL ZIJN, Die	IK ZIJN ZAL !

Wanneer we kijken naar de Griekse tekst van de Apostolische geschriften dan zien we dat de uitdrukking "ego eimi", wat in Johannes 8:58 wordt vertaald als ben Ik, ook nog eens 40 (!) keer voorkomt en niet altijd bij monde van Jeshua.

Johannes 8:58

Jezus zeide tot hen:

"Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Eer Abraham was, ben ik." (ego eimi) (SVV)

	ΛΕΓΩ	ΥΜΙΝ	ΠΡΙΝ	ΑΒΡΑΑΜ	ΓΕΝΕΣΘΑΙ	ΕΓΩ	ΕΙΜΙ
	legO	humin	prin	abraam	genesthai	egO	eimi
	I-AM-sayING	to-YOU (P)	ERE	ABRAHAM	TO-BE-BECOMING	I	AM
NBG	Ik zeg	u	eer	Abraham	was	Ik	ben
SVV	zeg Ik	u:	Eer	Abraham	was,	ben	Ik

Waarvoor waarschuwde Jeshua zijn discipelen?

Matteüs 24:5, Marcus 13:6 en Lukas 21:8

Want velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: Ik ben (ego eimi) de Christus en zij zullen velen verleiden.

Wat heeft de blindgeboren man gezegd die door Jeshua werd genezen?

Johannes 9:8-9 "... en zij, die hem vroeger als bedelaar gekend hadden, zeiden: Is hij dat niet, die zat te bedelen? Sommigen zeiden: Hij is het; anderen zeiden: Neen, maar hij gelijkt op hem. Hij zeide: Ik ben het." (ego eimi)

Wat heeft Petrus gezegd tegen de mannen van Cornelius?

Handelingen 10:21 "En Petrus ging naar beneden en zeide tot de mannen:

Zie, ik ben het (ego eimi), die gij zoekt ...

We zien dus dat de uitdrukking "ego eimi" niet alleen wordt gebruikt als vertaling voor de woorden van Jeshua. Noch de blindgeboren man, noch Petrus, hebben de Naam van JHWH in gedachten gehad toen ze zeiden dat ze waren wie ze waren, hoewel beide hebben gezegd "Ik ben het" (ego eimi).

In de Aramese tekst, de Peshitta⁽¹⁾, wordt het woord "aytay" gebruikt in Johannes 8:58. Het is een zelfstandig naamwoord dat als "ben" vertaald kan worden. Dit woord komt ongeveer 20 keer voor in de Peshitta manuscripten van de Apostolische Geschriften. Nogmaals, deze term wordt niet exclusief door Jeshua gebruikt, maar ook door anderen die naar zichzelf verwijzen, zoals bijvoorbeeld Zacharias, maar ook de engel Gabriël die op dezelfde wijze naar zichzelf verwijst:

Lukas 1:18-19 "En Zacharias zeide tot de engel: *Waarom zal ik dit weten? Want ik ben (ego eimi) een oud man en mijn vrouw is op hoge leeftijd gekomen. En de engel antwoordde en zeide tot hem: Ik ben (ego eimi) Gabriël, die voor Gods aangezicht sta, en ik ben uitgezonden om tot u te spreken en u deze blijmare te verkondigen."*

Zowel Zacharias als Gabriël hebben beslist niet gezegd dat zij JHWH zijn door gebruik te maken van de woorden "Ik ben" (ego eimi). Zij hebben eenvoudig gezegd wie of wat zij waren. Zacharias heeft gezegd "Ik ben een oude man" en Gabriël heeft gezegd "Ik ben Gabriël, die voor Gods aangezicht sta".

Op dezelfde wijze heeft Johannes de Doper gebruik gemaakt van deze woorden toen aan hem gevraagd werd: "... Zijt gij Elia? En hij zeide: Ik ben (ego eimi) het niet" (Joh 1:21).

Ook Paulus heeft gezegd:

- "Derhalve ben ik (ego eimi) zelf met mijn verstand dienstbaar aan de wet Gods ...". (Rom 7:25).
- "Ben ik (ego eimi) niet vrij? Ben ik (ego eimi) geen apostel? Heb ik niet Jezus, onze Here, gezien? (1 Cor 9:1)
- "... hun, die zonder wet zijn, ben ik (ego eimi) geworden als zonder wet (1 Cor 9:21)
- "Maar door de genade Gods ben ik (ego eimi), wat ik ben (ego eimi) en zijn genade aan mij is niet vergeefs geweest" (1 Cor 15:10).

Dit betekent dat het Aramees geen blijk geeft van bewijs wat erop zou wijzen dat datgene wat Jeshua zei in Johannes 8:58, refereerde aan de Naam van JHWH, aangezien dezelfde uitdrukking door meerdere mensen werd gebruikt.

Welke taal sprak Jeshua in Johannes 8?

Hoewel Grieks de voertaal was in die dagen is het aannemelijk dat Jeshua gewoon Aramees of Hebreeuws gesproken heeft onder zijn volksgenoten. Dit betekent dat Jeshua niet de uitdrukking "ego eimi" heeft gebruikt, zoals in de Griekse vertalingen van Johannes 8:58 staat geschreven. Met andere woorden, hij heeft geen "Ik ben ..." in het Grieks gezegd. De Griekse tekst gebruikt exact dezelfde woorden die te vinden zijn in Johannes 8:58, evenals op andere plaatsen.

De blindgeboren man zei in Joh 9:9 dat hij het was die genezen werd, door te zeggen "Ik ben het". Als de Griekse uitdrukking "ego eimi" in Johannes 8:58 een verwijzing naar Exodus 3:14 was, dan zou, volgens dezelfde interpretatieregels, dit ook het geval moeten zijn toen de blinde man over zichzelf sprak met exact dezelfde woorden - vooropgesteld dat zij Grieks spraken. Echter, als we bedenken dat we met enige mate van zekerheid kunnen stellen dat Jeshua geen Grieks sprak met zijn Joodse landgenoten, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat de blindgeborene een vreemde taal kon spreken. We kunnen ons dus niet verlaten op het Grieks bij het analyseren van de woorden die onze Meester sprak toen hij zei wie hij was.

Hoewel het waarschijnlijk is dat Jeshua Hebreeuws sprak, zullen we ons even voorstellen dat hij Aramees sprak, wat een mogelijkheid is aangezien Aramees indertijd een internationaal gesproken taal was die gesproken werd in het gehele gebied van Mesopotamië tot Egypte. In dat geval zou Jeshua, volgens het Peshitta manuscript, het zelfstandig naamwoord "aytay" (alef, yod, tav, yod) gebruikt hebben, wat afkomstig is van de wortel alef, yod, tav. Wanneer we kijken naar de Aramese tekst in Exodus 3:14, zien we dat de woorden die hier gebruikt worden totaal verschillend zijn. De Hebreeuwse naam die JHWH voor Zichzelf gebruikte in die passage is niet vertaald, maar er staat "ahiya" (alef, he, yod, he), wat een transliteratie is van het oorspronkelijke Hebreeuwse woord "ehiye" (alef, he, yod, he) wat betekent "ik zal zijn". Het Hebreeuwse woord "ehiye" dat drie keer voorkomt in Exodus 3:14 is niet in de tegenwoordige tijd geschreven, zoals de NBG verkeerd vertaald en betekent dus ook niet "Ik Ben". In plaats daarvan staat het in de toekomstige tijd geschreven en betekent het "Ik zal zijn".

Hetzelfde woord wordt gevonden in Genesis 26:3; 31:3, waar JHWH aan Izak en Jacob belooft dat Hij met ze zal zijn, en ook in Exodus 4:12, 15, waar JHWH aan Mozes vertelt dat hij met zijn mond zal zijn, en in Deuteronomium 31:23; Jozua 1:5; 3:7, waar JHWH aan Jozua belooft dat Hij bij hem zal zijn.

In deze gevallen gebruikt de Aramese vertaling het woord "ehwe" met de wortel he, vav, alef, wat betekent ik zal zijn. Deze betekenis komt exact overeen met de betekenis van het Hebreeuwse woord. Maar de wortel van het woord "aytay", in de tekst van Johannes 8:58 is alef, yod, tav.

Dit is een ander woord dat van een totaal andere wortel afkomstig is!

Als het woord in Johannes 8:58 een compleet ander woord is dan het woord dat in Exodus 3:14 wordt gebruikt, is er dan een verband tussen de twee passages? Ik denk van niet!

In Exodus 3:14, wordt het werkwoord "lihiot" - zijn - gebruikt in de toekomstige tijd "ehiye" Ik zal zijn, wat door alle christelijke Bijbelversies die ik ken vertaald is met Ik ben. Nochtans is het duidelijk dat het werkwoord zijn het belangrijke punt is in dit vers, ja zelfs de Naam waarmee JHWH Zichzelf bekend maakt draagt dit werkwoord. Aangezien Jeshua of Hebreeuws of Aramees sprak, zal hij het werkwoord zijn niet in de tegenwoordige tijd hebben gebruikt toen hij zei dat 'hij het was'. Toen Jeshua zei "ani hu" -Ik hij- of "de'na 'na" -ik ik- kunnen we volgens de geldende interpretatieregels geen verwijzing vinden naar JHWH die in Exodus 3:14 Zichzelf bekendmaakte met het werkwoord zijn in de toekomstige tijd "ehiye" -Ik zal zijn-.

We zouden onszelf dan kunnen afvragen waar de Bijbelvertalers zich op baseren wanneer ze stellen dat de uitdrukking "Ik ben ..." een verwijzing is naar Exodus 3:14, waar deze uitspraak uit de Torah doelt op God zelf, ... JHWH.

We kunnen in Jeshua's uitdrukking "Ik ben ..." geen enkele verwijzing vinden naar Exodus 3:14, noch in het Aramees, noch in het Hebreeuws.

Zou het kunnen dat vertalers hun bewering baseren op de Septuagint⁽²⁾ vertaling van Exodus 3:14? In die versie wordt deze Griekse uitdrukking gevonden aan het begin van het vers: "Ego eimi ho on", wat betekent: "ik ben de aanwezige/huidige." Dan zouden de christelijke vertalers hun exegese baseren op een Griekse vertaling van de Hebreeuwse Schrift, liever dan de oorspronkelijke Hebreeuwse woorden en de Semitische talen die Jeshua en zijn discipelen spraken.

Door de volgende termen te bestuderen, kunnen we de verschillende teksten in de drie talen vergelijken.

Let op het feit dat de Griekse vertaling van alle drie de teksten dezelfde uitdrukking gebruikt, "ego eimi", terwijl er in het Grieks en Aramees geen verband is tussen de drie teksten, aangezien er voor elk vers verschillende woorden worden gebruikt.

De vraag is of vertalers een twijfelachtige vertaling van "ehiye" naar Ik ben, zoals in Exodus 3:14, gaven naar de interpretatie die stelt dat de woorden van Jeshua refereren aan de NAAM van JHWH in plaats van te putten uit de Hebreeuwse grondtekst.

Tekst	Hebreeuws	Aramees	Grieks
Exodus 3:14			
Transliteratie	Ehiye asher ehiye ... Ehiye	Ahiah ashear ahiah ... Ahiah	<u>Ego eimi</u> ho on ... Ho on
Vertaling	Ik zal zijn, die ik zijn zal ... Ik zal zijn	Deze woorden zeggen niets in het Aramees. Zij zijn een transliteratie van het Hebreeuws	<u>Ik ben</u> de aanwezige ... De aanwezige
Joh. 8:24			
Transliteratie	Ani hu	De'na 'na	<u>Ego eimi</u>
Vertaling	Ik [ben] hij	Ik Ik	<u>Ik ben</u>
Joh. 8:58			
Transliteratie	Ani haiti	Ena iytay	<u>Ego eimi</u>
Vertaling	Ik was	Ik ben	<u>Ik ben</u>

Jeshua's woorden, "Eer Abraham was, ben ik" hebben geleid tot veel controverse en verwarring. Sommigen trachten dit vers te gebruiken als bewijs voor een pre-existentie van de Messias, anderen om de "twee-

eenheidleer" of de "drie-eenheidleer" te bewijzen en dan zijn er ook nog die door deze tekst willen bewijzen dat Jeshua de grote "IK ZAL ZIJN" is van Exodus 3:14. Van dit laatste vers hebben wij nu geleerd dat zij werkelijk "IK ZAL ZIJN" betekent.

Wat zegt God tot Mozes in Exodus 3:14-15 ? (SVV)

"Toen zeide God tot Mozes: IK BEN DIE IK BEN. En Hij zeide: Aldus zult gij tot de Israëlieten zeggen: IK BEN heeft mij tot u gezonden. Voorts zeide God tot Mozes: Aldus zult gij tot de Israëlieten zeggen: JHWH, de God uwer vaderen, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob, heeft mij tot u gezonden; dit is mijn naam voor eeuwig en zo wil Ik aangeropen worden van geslacht tot geslacht."

Op grond van deze tekst wordt "IK BEN" geïdentificeerd als "JHWH", de God van Abraham, Isaak en Jacob.

En wat staat er geschreven in Psalm 2:7

"Ik wil gewagen van het besluit van JHWH: Hij sprak tot mij: Mijn zoon zijt gij; Ik heb u heden verwekt."

Dus JHWH is de Vader van Jeshua. Jeshua is de Zoon van JHWH.

Jeshua is niet JHWH en de Zoon is niet de Vader. Daarom kan Jeshua (de Zoon van JHWH) onmogelijk dezelfde persoon zijn als "IK BEN".

Dit alleen al zou voldoende moeten zijn om de dwaling aan het licht te brengen die door vele 'theologen' gepredikt wordt en waardoor zij beweren dat Jeshua dezelfde is als "IK BEN".

Maar laten we deze zaak eens wat verder onderzoeken.

In Johannes 8:58 zegt Jeshua: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Eer Abraham was, ben ik."

Vele mensen geloven dat deze uitspraak van Jeshua enige ondersteuning geeft aan hun redenering dat Jeshua de "IK BEN" zou zijn. Zij redeneren dan dat de Joden denken dat Jeshua zich bezondigd aan Godslastering en dat de Joden daarom geprobeerd hebben om Jeshua te stenigen. Door deze foute redenering geloven zij dan vervolgens dat Jeshua God is.

Is de uitdrukking "Ego eimi" eigenlijk wel een godslastering? Is het gebruik van de uitdrukking "ego eimi" een automatische herkenning dat de spreker zegt dat hij dezelfde is als JHWH, ... de "IK BEN"?

Verschillende andere personen in de Bijbel gebruikte "ego eimi" op gelijke wijze als Jeshua.

In Lucas 1:19 zegt de engel Gabriël: "Ik ben Gabriel"

In Johannes 9:9 zegt de blinde man: "Ik ben het"

In Handelingen 10:21 zegt Petrus: "Zie, ik ben het"

Natuurlijk zal het eenvoudige gebruik van "Ik ben" (ego eimi) ons niet gelijk doen denken aan de "IK BEN" van Exodus 3:14.

Als Jeshua in de Griekse taal heeft gesproken tot de Joden (wat ik betwijfel) dan gebruikte hij minstens 20 keer de zinsnede "ego eimi" en toch, slechts in één geval hebben de Joden hem willen stenigen. (Joh 8:58)

In Johannes 6:35, 48 zegt Jeshua tot een grote menigte:

"35 Ik ben (ego eimi) het brood des levens"

"48 Ik ben (ego eimi) het brood des levens"

Van sommigen van de Joden staat echter geschreven in vers 41 dat zij aan het "morren" waren over het feit dat Jeshua had gezegd "Ik ben (ego eimi) het brood, dat uit de hemel nedergedaald is" maar in vers 42 bevragen ze elkaar alleen maar over de uitspraak van Jeshua "Ik ben uit de hemel nedergedaald" en negeren ze de uitspraak "ego eimi".

Johannes 6:41-42

"De Joden dan morden over Hem, omdat Hij gezegd had: Ik ben (ego eimi) het brood, dat uit de hemel nedergedaald is, en zij zeiden: Is dit niet Jezus, de zoon van Jozef, wiens vader en moeder wij kennen? Hoe zegt Hij nu: Ik ben uit de hemel nedergedaald?"

Hetzelfde geldt voor de verzen 51 en 52 waar Jeshua zegt in vers 51 "Ik ben (ego eimi) het levende brood" en "het brood dat Ik geven zal, is mijn vlees" en in vers 52 strijden de Joden onderling over "Hoe kan deze ons zijn vlees te eten geven?" en negeren opnieuw de uitspraak "ego eimi".

Johannes 6:51-52

*51 Ik ben (ego eimi) het levende brood, dat uit de hemel nedergedaald is. Indien iemand van dit brood eet, hij zal in eeuwigheid leven; en het brood, dat Ik geven zal, is mijn vlees, voor het leven der wereld.
52 De Joden dan streden onderling en zeiden: Hoe kan deze ons zijn vlees te eten geven?"*

In de volgende Bijbel gedeelten gebruikt Jeshua opnieuw de uitspraak "ego eimi" in de aanwezigheid van de Farizeeën (vs 13) en zij dreigen niet met steniging.

Johannes 8:12, 18, 24 en 28

- *12 Wederom dan sprak Jezus tot hen en zeide: Ik ben (ego eimi) het licht der wereld; wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben.*
- *18 Ik ben (ego eimi) het, die van Mijzelf getuig, en ook de Vader, die Mij gezonden heeft, getuigt van Mij.*
- *24 Ik heb u dan gezegd, dat gij in uw zonden zult sterven; want indien gij niet gelooft, dat Ik het ben (ego eimi), zult gij in uw zonden sterven.*
- *28 Jezus dan zeide: Wanneer gij de Zoon des mensen verhoogd hebt, zult gij inzien, dat Ik het ben (ego eimi) en niets uit Mijzelf doe, doch dat Ik dit spreek, gelijk de Vader Mij geleerd heeft.*

Opnieuw gebruikt Jeshua vier keer "ego eimi".

Johannes 10:7, 9, 11 en 14.

7 Ik ben (ego eimi) de deur der schapen.

9 Ik ben (ego eimi) de deur; als iemand door Mij binnenkomt, zal hij behouden worden.

11 Ik ben (ego eimi) de goede herder.

14 Ik ben (ego eimi) de goede herder en Ik ken de mijne en de mijne kennen Mij

En ook hier hebben zij hem niet gestenigd.

Jeshua zei tegen zijn discipelen zonder blikken of blozen:

opdat gij, ... gelooft, dat Ik het ben (ego eimi).

Johannes 13:19

19 Thans reeds zeg Ik het u, eer het geschiedt, opdat gij, wanneer het geschiedt, gelooft, dat Ik het ben (ego eimi).

Een interessante verklaring vinden we ook in Joh. 18 toen de Joodse leiders Jeshua kwamen arresteren in de hof van Gethsemane. Toen de hogepriester en de Farizeeën zeiden dat ze Jeshua van Nazareth zochten, zei Jeshua tot hen dat hij het was, ... "Ego eimi". Hoewel niet duidelijk is waarom zij op hetzelfde moment terug deinsden en op de grond vielen zal dat wat volgt duidelijk maken dat Jeshua zich niet heeft beroepen op "IK BEN" om daarmee te zeggen dat hij **JHWH** is.

Na de arrestatie nemen de Joden hem eerst mee naar Annas (vs 13). Daarna nemen ze hem mee naar Kajafas (vs 24) en uiteindelijk brengen ze hem naar Pilatus (vs 28, 29).

Een gelijke verklaring wordt ook gevonden in Matheus 26:57-68.

Merk op dat dezelfde mannen die bij de arrestatie op de grond gevallen waren ook aanwezig waren toen de Raad valse getuigen zochten tegen Jeshua om hem ter dood te brengen.

Vers 59 zegt:

*... maar zij vonden er geen, hoewel er vele valse getuigen optraden.
Maar ten laatste traden er twee op ...*

Interessant is dat zij geen valse getuigenis gaven over wat Jeshua zei in Johannes 8:58, maar over zijn verwijzing naar het vernietigen van de tempel en het herbouwen daarvan in drie dagen. Waar waren al die getuigen van Johannes 8:58?

Een belangrijk punt over Matteus 26 is:

Waarom worden er valse getuigen gevraagd als er echte getuigen aanwezig zijn? De arresterende agenten hebben immers gehoord dat Jeshua gezegd had "Ego eimi". Ze hadden hem daar in de tuin kunnen stenigen voor godslastering, maar ze deden dat niet. Ze hadden deze vermeende godslastering kunnen melden aan de Raad, maar dat deden ze ook niet. Waarom niet? Omdat het gebruik van "Ego eimi" geen godslastering is. Het was ook geen strafbaar feit waarop steniging zou moeten volgen. Jeshua identificeerde zich gewoon als de Jeshua van Nazareth, ... door te antwoorden met "Ik ben het" (Ego eimi).

Tot slot

Jeshua verklaarde niet dat hij de grote "IK BEN" is van Exodus 3:14.

Jeshua verklaarde ook niet dat hij JHWH is.

Jeshua verklaarde ook niet een pre-existentie.

De Bijbel leert ons duidelijk wie Jeshua is:

80 teksten zeggen: "De Zoon des mensen"

27 teksten zeggen: "De Zoon van God"

10 teksten zeggen: "Gods Zoon"

6 teksten zeggen: "Zoon Gods"

**Jeshua is de eniggeboren Zoon van JHWH,
de zoon van de grote "IK BEN".**

(1) De **Pesjitta** is de standaardversie van de Bijbel in het Syrisch. De naam 'Pesjitta' komt uit het Syrisch en betekent letterlijk 'eenvoudige versie', het kan echter ook vertaald worden als 'algemeen'. Het Syrisch is een dialect van het Aramees. Het Aramees (Galilea-Aramees) was waarschijnlijk de taal die Jeshua de Messias sprak, in combinatie met Hebreeuws als tweede taal. De Pesjitta is geschreven in het Syrische alfabet.

(2) De **Septuagint** of afgekort tot **LXX** (=70) is de naam voor de Griekse vertaling van het OT die tussen circa 250 v.Chr. en 100 v.Chr. werd gemaakt. In eerste instantie was deze vertaling ten behoeve van de grote groep Griekstalige Joden in Egypte. Deze spraken namelijk niet meer het Hebreeuws als moedertaal. Het belang van de LXX blijkt uit het feit dat veel citaten in de Nieuw Testamentische brieven en de evangeliën uit het Griekse OT volgens de LXX zijn. Zo zijn in Matteus alle aanhalingen uit het OT uit de Griekse LXX genomen en niet rechtstreeks uit het Hebreeuws.

Immanuël, Gemeente van het Levende Woord

Tel 078 6990097, Fax 078 6990098, Mob 0629 065138

Email: w.verdouw@immanuel-gemeente.nl

Web: <http://www.immanuel-gemeente.nl>

Wees van harte welkom op iedere Sabbatmorgen en ervaar dat de vreugde van Jahweh onze kracht is.

Plaats van samenkomst: "De Havenkerk", Ieplaan 9, 2951 CB Alblasterdam, om 10.30 uur